

w sprawie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wyrażenia opinii dotyczącej spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku Wyższej Szkoły Bankowej w Warszawie o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku psychologia w biznesie na poziomie studiów drugiego stopnia o profilu praktycznym

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 4 i 5 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 574, z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej:

utrzymuje w mocy negatywną opinię wyrażoną w uchwale Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej nr 279/2022 z dnia 5 maja 2022 r. dotyczącą spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku Wyższej Szkoły Bankowej w Warszawie o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku psychologia w biznesie na poziomie studiów drugiego stopnia o profilu praktycznym.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, uwzględniając opinię zespołu odwoławczego, uznało, iż wyjaśnienia, dodatkowe informacje i dokumenty uzupełniające przedstawione we wniosku Wyższej Szkoły Bankowej w Warszawie o ponowne rozpatrzenie sprawy wyrażenia opinii dotyczącej spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku psychologia w biznesie na poziomie studiów drugiego stopnia o profilu praktycznym nie uzasadniają zmiany opinii wyrażonej w § 1 uchwały nr 279/2022 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 5 maja 2022 r.

Podstawę wydania negatywnej opinii stanowiły następujące zarzuty:

1. Nie jest spełniony warunek określony w § 3 ust. 5 pkt 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 661), a zajęcia traktowane przez Wnioskodawcę jako zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne nie spełniają warunku określonego w § 6 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów, gdyż nie zostało określone, jakie czynności praktyczne będą wykonywane przez studentów, ani nie udowodniono we wniosku, że studenci będą wykonywać te ćwiczenia w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej związanej z kierunkiem i deklarowanej przez Wnioskodawcę w sylwetce absolwenta. Przeważającej większości zajęć, które w zamierzeniu mają te umiejętności kształtować, nie są przypisane specyficzne efekty uczenia się opisujące efekty w zakresie umiejętności, nie zostały opisane miejsca, w których umiejętności praktyczne są ćwiczone pod okiem nauczyciela.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy podkreśliła, że „zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne stanowią kluczowy element programu studiów na kierunku psychologia w biznesie. Dlatego też w sylabusach zajęć wskazanych we wniosku jako praktyczne, wymieniono szczegółowe czynności praktyczne, które będą wykonywane przez studentów podczas zajęć”. Uczelnia przedstawiła liczne przykłady, np. w sylabusie zajęć *psychologia stosowana* wskazano konkretne praktyczne czynności, powiązane z treściami kształcenia i efektami uczenia się: „Wiedza psychologiczna w efektywnym rozwiązywaniu problemów w biznesie: przygotowanie i prezentacje własnych projektów przez studentów. Projekt składa się z następujących elementów: - diagnoza problemu w organizacji; diagnoza wybranych uwarunkowań i przyczyn powstania problemu w organizacji (min. Trzy zidentyfikowane i zanalizowane przyczyny); - opracowanie autorskiej metody diagnozy problemu (np.: scenariusz wywiadu, kwestionariusz ankiety, skale ocen itp.); - przeprowadzenie badań, analiza i interpretacja wyników badań; - wnioski i rekomendacje”.

Stanowisko Prezydium PKA

W sylabusach zajęć kształtujących praktyczne umiejętności zawodowe Wnioskodawca szczegółowo przedstawił czynności praktyczne wykonywane przez studentów nowo tworzonego kierunku studiów. Analiza informacji złożonych przez Uczelnię pozwala uznać **zarzut za bezprzedmiotowy**.

2. Zakładane efekty uczenia się będą niemożliwe do osiągnięcia przy realizacji uwzględnionych treści programowych i przewidzianych metod ich weryfikacji. Dla przykładu w przypadku *seminarium magisterskiego* umieszczono odwołania do niemal wszystkich zakładanych dla kierunku efektów uczenia się, podczas gdy treści programowe wyraźnie związane są z przygotowaniem i realizacją własnego projektu badawczego oraz sporządzaniem raportu z jego realizacji. Tym samym przypisane efekty uczenia się są zbyt szerokie w stosunku do jego treści i miejsca seminarium dyplomowego w koncepcji kształcenia. Podobnie w przypadku *proseminarium* – przewidziane dla tych zajęć efekty uczenia się nie są zgodne z celami i treściami programowymi. Wspomniane w założeniach i celach kształcenia do tych zajęć wykorzystanie oprogramowania SPSS i uzyskanie certyfikatu SPSS Technology Junior Expert („W trakcie zajęć zostanie wykorzystany program IBM SPSS Statistics. Po zakończeniu zajęć studenci, którzy otrzymają ocenę co najmniej dobrą otrzymają certyfikat SPSS Technology Junior Expert zgodnie z wymogami Systemu Certyfikacji i Akredytacji Predictive Solution.”) nie znajduje żadnego odzwierciedlenia w treściach programowych i zakładanych efektach uczenia się.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy poinformowała, że „w oparciu o doświadczenie w realizacji zajęć: *proseminarium* i *seminarium magisterskie* na kilku aktualnie prowadzonych kierunkach studiów w Wyższej Szkole Bankowej w Warszawie dostrzega i docenia fakt, że w trakcie realizacji tych zajęć student przygotowując projekt badawczy aktywnie korzysta z szerokich zasobów wiedzy, kompetencji społecznych i umiejętności, które nie sprowadzają się do kilku jednostkowych efektów uczenia się, ale są aktywowane z rozległego potencjału kompetencyjnego. Skala „wysycenia” konkretnymi składowymi danego efektu zależy od indywidualnego tematu projektu badawczego –

w proseminarium wyrażonego w konspekcie pracy magisterskiej, a w przypadku seminarium magisterskiego w całościowym projekcie badawczym opisanym w pracy magisterskiej. Uwarunkowana jest także indywidualnym poziomem dojrzałości badawczej i naturalnymi różnicami indywidualnymi między poszczególnymi studentami. W przedstawionych wykazach efektów uczenia się dla tych zajęć wskazano więc pulę efektów, które są rzeczywiście rozwijane na tym etapie kształcenia. Praca dyplomowa stanowi w pewnym sensie dzieło integrujące wiedzę, umiejętności i kompetencje studenta zdobywane w toku studiów.

Odnosząc się do drugiej części zarzutu Uczelnia poinformowała, że uszczegółowiła zapisy w sylabusach zajęć, które planuje certyfikować we współpracy z licencjonowanym dostawcą SPSS (PS Imago Pro) – Predictive Solutions; wprowadzono uszczegółowienie zapisów w sylabusach zajęć: *proseminarium*, *seminarium magisterskie*, *badania w biznesie*, aby pełniej oddać intencje Uczelni”. Skorygowane sylabusy zajęć załączono do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Stanowisko Prezydium PKA

Sylabus zajęć *proseminarium* nadal zawiera efekty uczenia się niemożliwe do osiągnięcia w ramach zajęć, ponieważ zostały one sformułowane zbyt szeroko w stosunku do treści programowych, np. MPM_ W01 „Zna i rozumie w pogłębionym stopniu kluczowe teorie i współczesne koncepcje psychologiczne, koncepcje z zakresu nauk o zarządzaniu i jakości.”; MPM_ W03 „Zna i rozumie w pogłębionym stopniu mechanizmy funkcjonowania człowieka w różnych sytuacjach społecznych i ekonomicznych”. Problem ten nie występuje w sylabusie *seminarium magisterskiego*.

W sylabusach *seminarium magisterskiego* oraz *proseminarium*, w części „Założenia i cele przedmiotu” znalazła się informacja, że „W trakcie zajęć wykorzystany zostanie program IBM SPSS Statistics”. W opisie efektów uczenia się przypisanych do tych zajęć nie wskazano, jakie umiejętności zdobędzie student poznając to oprogramowanie.

Zarzut częściowo pozostaje w mocy.

3. Zastrzeżenia budzi koncepcja zaliczania zajęć na podstawie zdobywania punktów i przyjętej zasady, że 50% możliwych do zdobycia punktów wystarczy do zaliczenia zajęć. W części sylabusów, np. *psychologa człowieka dorosłego*, podano informację, że 50% możliwych punktów przynosi test wiedzy – „egzamin z części wykładowej (50 pkt), aktywność w ramach zajęć (14 pkt), rozwiązanie kursu na platformie Moodle (16 pkt), przygotowanie projektów zaliczeniowych 20 pkt: 2 x 10 pkt za eksperyment i/lub wywiad biograficzny”. Pozwala to wnioskować, że można uzyskać zaliczenie wyłącznie na podstawie efektów uczenia się w zakresie wiedzy, bez konieczności osiągnięcia innych przypisanych zajęciom efektów uczenia się - np. efektu PCD_U05 „Student potrafi efektywnie analizować i interpretować zjawiska i problemy związane z psychologią człowieka dorosłego, wykorzystując odpowiednie metody i narzędzia pomiarowe - w tym opracowane samodzielnie oraz interpretować wyniki pomiarów i formułować rekomendacje co do dalszych badań i analiz związanych z tematyką psychologii człowieka dorosłego”. W obecnej formie ta koncepcja jest nieprawidłowa, gdyż dopuszcza możliwość nieosiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Ponadto w niektórych sylabusach zajęć odwołano się do oceniania formy aktywności studentów niezgodnej z formą prowadzenia

zajęć – np. w sylabusie zajęć *społeczna odpowiedzialność i etyka w biznesie* znajduje się informacja o punktowaniu aktywności na ćwiczeniach (uwzględnianej przy końcowej ocenie), podczas gdy zajęcia są realizowane wyłącznie w formie wykładu.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy stoi na stanowisku, że test wiedzy nie powinien być jedynie testem wiedzy zapamiętanej, ale metodą weryfikacji wiedzy pozwalającą ocenić umiejętności posługiwania się tą wiedzą. Dlatego też test wiedzy weryfikować może efekty uczenia się obejmujące wiedzę, umiejętności, kompetencje społeczne. Zawiera wówczas pytania zamknięte (jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru) oraz pytania mające charakter otwarty, które odnoszą się do analizy zadania ze wskazaniem rekomendacji. Proponowane w sylabusach zajęć testy wiedzy są właśnie takimi, o czym świadczy tabela zawierająca sposoby weryfikacji efektów uczenia się zamieszczona w każdej karcie przedmiotu. Dlatego też uzyskanie określonego procenta punktów z testu wiedzy oznacza, że tą metodą określany jest poziom wskazanych w tabeli efektów uczenia się, które mogą wykraczać poza efekty z zakresu wiedzy i obejmować efekty z zakresu umiejętności, dotyczące kompetencji społecznych.

Ponadto Uczelnia poinformowała, że odnosząc się do uwagi dotyczącej sylabusu zajęć *społeczna odpowiedzialność i etyka w biznesie*, w opisie sposobu zaliczenia zajęć znajduje się sformułowanie „aktywność na ćwiczeniach – 30 punktów łącznie”. Powinno być „aktywność na zajęciach”. Uczelnia usunęła pomyłkę.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia nie wprowadziła zmian w systemie zaliczania zajęć. Nadal przyjęty sposób weryfikacji efektów uczenia się jest nieprawidłowy, ponieważ umożliwia sytuację, w której student otrzyma zaliczenie, mimo że nie osiągnął zakładanych efektów uczenia się, co potwierdza przykład zajęć *psychologia człowieka dorosłego*. Niemożliwe jest potwierdzenie w teście wiedzy, że student zna „metody i narzędzia pomiarowe - w tym opracowane samodzielnie oraz interpretować wyniki pomiarów i formułować rekomendacje co do dalszych badań i analiz związanych z tematyką psychologii człowieka dorosłego”. Testy wiedzy, nawet jeśli zawierają otwarte pytania problemowe, nie są właściwym narzędziem do oceny umiejętności i kompetencji społecznych.

Zarzut pozostaje w mocy.

4. Koncepcja zróżnicowania praktyk zawodowych poprzez ich różny zakres treściowy oraz powiązanie ze specjalnościami budzi zastrzeżenia. Praktyki zaplanowano w wymiarze 120 godzin w każdym z semestrów. Nie jest zatem jasne, które treści programowe oraz zakładane efekty uczenia się przypisano do kolejnych semestrów, jakie zadania stawiane są przed praktykantem w kolejnych semestrach i jakie efekty powinien w nich osiągnąć. Pojawia się także ryzyko, że uzyskiwane przez studentów w ramach praktyki efekty uczenia się będą zróżnicowane ze względu na miejsce jej odbywania.

Stanowisko Uczelni

Wnioskodawca we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wyjaśnił, że wszyscy studenci realizują te same i wszystkie efekty uczenia się wskazane w sylabusie zajęć. Dobranie do efektów uczenia się odpowiedniego dla studiowanej specjalności programu praktyk sprawia, że studenci mogą w warunkach naturalnych zdobywać i doskonalić interesujące ich kompetencje. Tak realizowana praktyka zawodowa pozwala studentowi jeszcze podczas studiów zetknąć się z rzeczywistymi wyzwaniami, które spotka w pracy zawodowej jako absolwent danej specjalności. Dzięki temu doświadczeniu zwiększa się konkurencyjność absolwentów na rynku pracy”. Ponadto Uczelnia poinformowała, że „organizacje przyjmujące studentów na praktyki zawodowe gwarantują możliwość realizacji wszystkich wskazanych przez Uczelnię efektów uczenia się. Realizacja efektów uczenia się odbywa się podczas rzeczywistych zadań, które w przeciwieństwie do symulacji rzeczywistości w sali zajęciowej np. podczas ćwiczeń, nie są możliwe do tak precyzyjnego zaplanowania. Student realizuje więc wszystkie efekty uczenia się zgodnie z zdaniami realizowanymi w organizacji, co może powodować realizację efektów uczenia się w różnym czasie trwania praktyki zawodowej, ale zawsze wszystkich. W przypadku, gdy osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się nie jest możliwe w jednym zakładzie pracy, student może kontynuować realizację praktyki w innej firmie lub instytucji, z którą Uczelnia posiada pisemną umowę współpracy.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia nie przedstawiła jednego spójnego katalogu efektów uczenia się przypisanych do praktyk zawodowych dla wszystkich studentów nowo tworzonego kierunku. Brakuje informacji, które efekty uczenia się osiągane są na kolejnym z czterech etapów realizacji praktyk i jak są one weryfikowane po danym semestrze. Sposób realizacji praktyk, który „może powodować realizację efektów uczenia się w różnym czasie trwania praktyki zawodowej, ale zawsze wszystkich” nie uwzględnia pogłębiania wiedzy i umiejętności zawodowych na kolejnych etapach realizacji praktyk. Ponadto utrudnia to ocenę osiągnięcia efektów uczenia się w sytuacji przenoszenia się studentów do innych uczelni lub na inny kierunek studiów.

Dlatego zarzut pozostaje w mocy.

5. Dobór miejsc praktyk dla kierunku nie jest w pełni adekwatny dla kierunku studiów psychologia w biznesie. Uczelnia przedstawiła informację o łącznej liczbie 137 miejsc praktyk. Profil proponowanych instytucji jest zróżnicowany (fundacje vs. duże firmy biznesowe), co może doprowadzić do uzyskania przez studentów zróżnicowanych efektów. Ponadto możliwość przyjęcia przez niektóre z placówek dużej liczby studentów np. przyjęcie 20 osób stwarza ryzyko w zakresie możliwości zrealizowania założeń praktyki i opieki nad praktykantem. Dodatkowo każdą z instytucji określono jako umożliwiającą praktykę obu oferowanym specjalnościom.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy poinformowała, że „proponuje studentom realizację praktyk zawodowych w różnych organizacjach. Studenci dokonując wyboru miejsca praktyk z oferty Uczelni będą mieć wstępne preferencje dotyczące

organizacji, w której mogliby pracować. Tym bardziej, że będą to studenci studiów drugiego stopnia, zazwyczaj dojrzały w swoich wyborach. Różnorodność firm jest odpowiedzią na zróżnicowane preferencje studentów. Ponadto, mało prawdopodobne jest, żeby wszyscy absolwenci trafili do tych samych branż, firm tej samej wielkości. Dlatego też różnorodność organizacji, spośród których studenci mogą wybierać najbardziej odpowiednią dla siebie – traktowana może być jako atut tych studiów. Uczelnia przedstawiła poszerzoną charakterystykę organizacji, które deklarują przyjęcie studentów na praktyki zawodowe.

Stanowisko Prezydium PKA

Dodatkowe wyjaśnienia złożone przez Uczelnię pozwalają na sformułowanie oceny, że miejsca odbywania praktyk dobrano adekwatnie do specyfiki, poziomu i profilu studiów.

Zarzut staje się bezprzedmiotowy.

6. Uczelnia przewidziała w regulaminie praktyk możliwość zaliczania praktyki na podstawie wykonywanej pracy zawodowej. Zapis ten stanowi naruszenie dyspozycji norm ustawy, które stanowią jednoznacznie, iż odmienne sposoby osiągania i weryfikacji efektów uczenia się, niż typowe, a zatem oparte na udziale studenta w zajęciach ujętych w programie studiów, mogą być stosowane przez uczelnię tylko na podstawie przepisów szczególnych. W przypadku praktyk zawodowych takich szczególnych przepisów brak.

Stanowisko Uczelni

Wnioskodawca poinformował, że „Centrum Rozwoju Szkół Wyższych TEB Akademia Sp. z o.o. – założyciel Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu w następstwie zadanego pytania otrzymał w dniu 9 grudnia 2021 r. odpowiedź na pytanie dotyczące możliwości zaliczania praktyk zawodowych na podstawie doświadczenia zawodowego zdobytego przed, jak i w trakcie studiów. Ministerstwo Edukacji i Nauki pismem (Załącznik nr 4) z dnia 9 grudnia 2021 roku (DSW – WNN.830.27.2021.1.RJ) udzieliło odpowiedzi: „Należy zauważyć, że uczelnia samodzielnie opracowuje program studiów, co oznacza, że jest także uprawniona do określenia szczegółowych warunków realizacji powyższego wymogu dotyczącego praktyk zawodowych. Program praktyk zawodowych, formę i terminy ich odbywania oraz sposób weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się ustala uczelnia. Sposób i tryb odbywania praktyk zawodowych, a także warunki ich zaliczania, uczelnie określają w swoich aktach wewnętrznych. Również wskazania miejsc, w których studenci będą odbywali praktyki, dokonuje sama uczelnia. Zatem, w opinii Ministerstwa, przepisy wewnętrzne uczelni mogą również przewidywać możliwość zaliczenia – w indywidualnych przypadkach pracującym studentom – na poczet praktyki zawodowej wykonywanej i stosownie udokumentowanej dotychczasowej pracy/praktyki (również realizowanej/zrealizowanej poza tokiem studiów), o ile jej charakter spełnia wymagania przewidziane w programie tych praktyk, wynikającym z programu studiów. Kluczowe dla zaliczenia praktyki są umiejętności i kompetencje, które student osiągnął i ich weryfikacja. Tym samym, decyzja w sprawie możliwości zaliczenia w określonym przypadku danemu studentowi kierunku w poczet praktyki zawodowej wynikającej z programu studiów, wykonywanej przez niego i stosownie udokumentowanej pracy z tytułu zatrudnienia, należy do władz uczelni i jest uzależniona od specyfiki kierunku studiów oraz realizowanych zajęć, w tym praktyk”.

Ponadto Uczelnia zwraca uwagę, że „na stronie Rządowego Centrum Legislacji w dniu 28 marca 2022 r. został opublikowany projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz niektórych innych w którym ustawodawca zamierza jednoznacznie usankcjonować możliwość zaliczenia na poczet praktyki zawodowej czynności wykonywanych w ramach zatrudnienia (projektowany art 1 pkt 10 w/w projektu ustawy)”.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia nie przedstawiła we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy informacji o podjęciu działań naprawczych, ograniczając swoje stanowisko do polemiki z konkluzją uchwały Prezydium PKA. Prezydium PKA uznaje za aktualny pogląd, iż ustawodawca zalicza praktyki zawodowe do zajęć. Osiąganie i weryfikacja osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć w postaci praktyk zawodowych, o ile nie są uregulowane w sposób szczególny (np. w ramach standardów kształcenia określonych dla kierunków studiów objętych tymi standardami), powinny przebiegać w sposób typowy dla wszystkich zajęć, t.j. opierać się na udziale studenta w zajęciach ujętych w programie i harmonogramie realizacji programu studiów, zorganizowanych przez uczelnię oraz na weryfikacji jego wysiłku przez osobę prowadzącą zajęcia, w trakcie tych zajęć oraz po ich zakończeniu. Nie znajduje żadnego umocowania prawnego rozwiązanie w postaci „zaliczania” praktyk zawodowych na podstawie indywidualnej, zawodowej aktywności studenta, wykazywanej przed rozpoczęciem studiów, lub w ich trakcie, realizowanej w całości poza zajęciami w postaci praktyk zawodowych, organizowanymi przez uczelnię. Działanie to stanowi naruszenie dyspozycji norm ustawy, które stanowią jednoznacznie, iż odmienne sposoby osiągania i weryfikacji efektów uczenia się, niż typowe, a zatem oparte na udziale studenta w zajęciach ujętych w programie i harmonogramie realizacji programu studiów, zorganizowanych przez uczelnię oraz na weryfikacji jego wysiłku przez osobę prowadzącą zajęcia, w trakcie tych zajęć oraz po ich zakończeniu, mogą być stosowane przez uczelnię tylko na podstawie przepisów szczególnych. W przypadku praktyk zawodowych, takich szczególnych przepisów brak, pomijając przepisy dotyczące kierunków studiów objętych standardami kształcenia oraz sytuacji nadzwyczajnych.

Ustawodawca czyni jeden, zasadniczy wyjątek od konieczności stosowania podstawowego modelu systemowego, jakim jest osiąganie i weryfikacji efektów uczenia się w typowy, opisany wyżej sposób. Wyjątkiem tym jest instytucja potwierdzania efektów uczenia się (art. 71 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce).

Efekty uczenia się są potwierdzane w zakresie odpowiadającym efektem uczenia się określonym w programie studiów, co dotyczy także efektów przypisanych praktykom zawodowym. Nie ma przeszkód, aby efekty określone dla praktyk zawodowych były weryfikowane przy zastosowaniu instytucji potwierdzania efektów uczenia się, należy jednak zwrócić uwagę, iż stosowanie tej instytucji może nastąpić tylko pod warunkiem spełnienia przez Uczelnię wymienionych w cytowanym przepisie warunków. Wnioskodawca nie spełnia żadnego z wymienionych w przepisie warunków. Zadeklarowane przez Uczelnię zmiany mają charakter pozorny i w istocie nie zmieniają wewnętrznego stanu prawnego Uczelni, który pozwala na zaliczenie studentom wnioskowanego kierunku zajęć praktyki na podstawie indywidualnej, zawodowej aktywności studenta, wykazywanej przed rozpoczęciem studiów, lub w ich trakcie, realizowanej w całości poza zajęciami w postaci praktyk zawodowych, organizowanymi przez uczelnię.

Opublikowany w dniu 28 marca 2022 r. projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz niektórych innych ustaw, w którym – jak podnosi Uczelnia - ustawodawca zamierza jednoznacznie usankcjonować możliwość zaliczenia na poczet praktyki zawodowej czynności wykonywanych w ramach zatrudnienia, jeszcze nie uzyskał statusu prawa powszechnie obowiązującego

Zarzut pozostaje w mocy.

7. Organizacja zajęć na studiach niestacjonarnych nie zapewnia studentom efektywnego wykorzystania czasu przeznaczanego na udział w zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów. Wnioskodawca określił liczbę przewidywanych na studiach niestacjonarnych dwudniowych zjazdów na 8-10 w semestrze. Oznacza to ok. 10 godzin zajęć dziennie, co pozostaje w sprzeczności z zasadami higieny pracy umysłowej.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy poinformowała, że organizacja zajęć na studiach niestacjonarnych przewiduje możliwość realizacji zajęć w godzinach 8:00 – 19:00. Szacowany czas zajęć podczas jednego zjazdu wynosi 7,5 h zegarowych. Trzy przerwy 10-minutowe oraz jedna 30-minutowa dają studentom czas na regenerację i posiłek. Zajęcia planowane są w krótkich dwugodzinnych blokach oraz w pasmach – językowych, wykładów i ćwiczeń. Zróżnicowana forma zajęć pozwala na możliwość uczestniczenia w zajęciach w odpowiedniej formie. Planowany czas zaangażowania studenta jest zgodny z normami pracy dla dorosłych, a także z normami pracy dla uczniów, które zostały przedstawione jako zalecenie m.in. w piśmie z dnia 10 marca 2017 r. Ministerstwa Edukacji Narodowej 2160/2017 „Higiena pracy umysłowej w szkołach”, w którym zaleca się m.in. wyeliminowanie zblokowania przedmiotów wymagających zwiększonej koncentracji oraz ograniczenie ich liczby na końcu dnia”. Jednocześnie Wnioskodawca „zawsze zapewnia dodatkowe dwa zjazdy w semestrze, które mogą być włączone do realizacji zajęć, w przypadku gdy zaistnieje taka konieczność np. w związku z odpracowaniem zajęć odwołanych z powodu choroby nauczyciela akademickiego. Wyrażamy gotowość włączenia tych zjazdów do zaplanowanych regularnie, dzięki czemu zwiększona zostanie ich liczba, a to umożliwi realizację mniejszej liczby godzin zajęć podczas jednego zjazdu (zamiast 10h - 8h lekcyjnych)”.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia nie wprowadziła zmian w organizacji zajęć na studiach niestacjonarnych. Trzy przerwy po 10 minut i jedna przerwa trwająca 30 minut nie zapewniają właściwej higieny pracy umysłowej w sytuacji, gdy zajęcia trwają ok. 10 godzin dydaktycznych. Zadeklarowano jedynie „gotowość do zwiększenia liczby zjazdów”.

Dlatego zarzut pozostaje w mocy.

8. Wnioskodawca określił kompetencje oczekiwane od kandydatów ubiegających się o przyjęcie na studia drugiego stopnia w WSB w Warszawie, wskazując posiadanie dyplomu ukończenia studiów wyższych, w tym studiów pierwszego stopnia. Określono także planowane kryteria przyjęć na wnioskowany kierunek, które uwzględniają konieczność

uzupełnienia różnic programowych przez kandydatów, którzy nie posiadają dyplomu ukończenia studiów pierwszego stopnia w zakresie psychologii, zarządzania lub psychologii w biznesie. Różnice te obejmują podstawy psychologii i podstawy zarządzania. Nie wskazano jednak granic czasu przeznaczanego na uzupełnienie tych różnic ani formy sprawdzania osiągnięcia zakładanych dla podstaw psychologii i podstaw zarządzania efektów uczenia się. Brak uzupełnienia różnic programowych w stosownym czasie i zakresie utrudni realizację procesu kształcenia i uniemożliwi osiąganie zakładanych efektów uczenia się. Kryteria przyjęć nie są zatem selekcyjne, uwzględniają bowiem w zasadzie tylko złożenie wymaganej dokumentacji, podpisanie umowy o warunkach odpłatności za studia i uiszczenie opłaty wpisowej.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wyjaśniła, że uzupełnienie różnic programowych standardowo, zgodnie z przyjętą na Uczelni praktyką, odbywa się w pierwszym semestrze nauki. Studenci oprócz wykładów mają możliwość odbycia konsultacji u prowadzących zajęcia, co ułatwia im osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Metody sprawdzania osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się określone są w sylabusach zajęć. Metoda weryfikacji efektów uczenia się zajęć *podstawy psychologii* oraz *podstawy zarządzania* wynika z sylabusów tych zajęć i jest nią egzamin pisemny - test wiedzy. Student, który nie uzupełni różnic programowych do końca pierwszego semestru, przed sesją egzaminacyjną, jest skreślany z listy studentów.

Stanowisko Prezydium PKA

Sposób wyrównywania różnic programowych zaproponowany przez Uczelnię jest właściwy, ale ma charakter deklaracyjny. Nie wskazano żadnego dokumentu, który reguluje ten element procesu rekrutacji.

Dlatego zarzut pozostaje w mocy.

9. Struktura kwalifikacji kadry kierunku nie jest dostosowana do celów, efektów i zakresu kształcenia na wnioskowanym kierunku i nie umożliwia prawidłowej realizacji zajęć. Wśród kadry kierunku jest tylko jedna osoba ze stopniem doktora habilitowanego w dyscyplinie psychologia, nie ma żadnej osoby ze stopniem doktora habilitowanego w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości, choć w tym przypadku dorobek naukowy dotyczy nauk o zarządzaniu i jakości. Niewielka liczba osób (łącznie 7 nauczycieli, a więc zaledwie 1/3 kadry) posiada dorobek naukowy z zakresu obu dyscyplin, do jakich przyporządkowano kierunek. Powyższe powoduje, że w proponowanej obsadzie zajęć stwierdzono nieprawidłowości związane z powierzaniem zajęć nauczycielom akademickim i innym osobom, których dorobek naukowy i doświadczenie zawodowe w zakresie tematyki przypisanej zajęciom w sylabusach nie umożliwia prawidłowej realizacji zajęć. Nie jest więc spełniony warunek określony w art. 73 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2022r. poz. 574, z późn. zm.).

Stanowisko Uczelni

Wnioskodawca we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy poinformował, że Uczelnia zatrudnia kompetentnych nauczycieli akademickich na kierunkach psychologia w biznesie na poziomie studiów pierwszego stopnia oraz zarządzanie na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia, którzy mogą włączyć się w realizację zajęć w przypadku uruchomienia i rozwoju kierunku psychologia w biznesie na poziomie studiów drugiego stopnia. Uczelnia zwiększa liczbę i jakość kadry, m.in. nawiązując ważną dla jakości kształcenia współpracę z uznanymi autorytetami na rynku i w środowisku akademickim. Przedłożono dokumentację obrazującą zmiany w obsadzie zajęć.

Stanowisko Prezydium PKA

Kadra realizująca zajęcia na nowo tworzonego kierunku została wzbogacona o dwoje nauczycieli akademickich ze stopień doktora habilitowanego w dyscyplinach, do których przyporządkowano kierunek. Uczelnia zmieniła obsadę zajęć zakwestionowaną w uchwale pierwotnej PKA oraz poszerzyła informacje o jednym nauczycielu akademickim, którego kompetencje zostały wcześniej zakwestionowane. Obecnie obsada zajęć jest prawidłowa. **Zarzut staje się bezprzedmiotowy.**

10. W programie studiów uwzględniono wybór języka angielskiego albo języka niemieckiego. Zajęcia językowe realizowane są w wymiarze 60 godzin na I roku studiów. Zakłada się, że student po zakończeniu zajęć osiągnie poziom B2+ biegłości językowej, przy założeniu wstępnej biegłości językowej na poziomie B2. W programie studiów uwzględniono zajęcia w językach obcych: wykład kierunkowy *Sustainable leadership* (nie jest jasne jak zrealizują te zajęcia studenci z lektoratu języka niemieckiego) oraz wykład do wyboru: *Intercultural communication*. Tylko w przypadku drugiego z wykładów uwzględniono w literaturze obowiązkowej pozycje w języku angielskim.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy poinformowała, że do sylabusu zajęć *Sustainable leadership* dodana została literatura anglojęzyczna. Załączono uzupełniony sylabus tych zajęć. Zarówno wykład anglojęzyczny *Sustainable leadership*, jak i *Intercultural communication*, zostały przygotowane w wersji niemieckojęzycznej. Uczelnia poinformowała, że studenci, którzy zdecydują się na język niemiecki w ramach realizacji zajęć lektoratowych, mogą wybrać wykład *Nachhaltiges Management* lub *Interkulturelle Kommunikation*. Sylabusy powyższych zajęć załączono do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Stanowisko Prezydium PKA

Działania podjęte przez Uczelnię wyczerpują treść zarzutu.

Zarzut staje się bezprzedmiotowy.

Biorąc pod uwagę podtrzymanie zarzutów: 3, 4, 6, 7 i 8 oraz częściowe podtrzymanie zarzutu 2 Prezydium PKA stwierdza, że nie zaistniały przesłanki do zmiany opinii negatywnej wydanej w uchwale Nr 279/2022 z dnia 5 maja 2022 r.

Uchwała nr 484/2022
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 23 czerwca 2022 r.

§ 2

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Edukacji i Nauki,
2. Rektor Wyższej Szkoły Bankowej w Warszawie.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

z up. Przewodniczącego
Polskiej Komisji Akredytacyjnej
Podpisano podpisem kwalifikowanym w dniu
29.06.2022
Maria Próchnicka